

Številka: 100-495/2013/8
Datum: 14. 10. 2013

Zadeva: Izvajanje določb 179. in 188. člena ZUJF v povezavi z določbami Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) (Uradni list RS, št. 96/12)

Na Ministrstvo za notranje zadeve smo prejeli vprašanje javne uslužbenke, ki še ne izpolnjuje pogoje za (predčasno ali redno) upokožitev, pač pa je zaprosila za vdovsko pokojnino po pokojnem možu, in sicer sprašuje, kakšna odpravnina ji v tem primeru pripada.

Ker se Ministrstvo za notranje zadeve s tovrstnim vprašanjem še ni srečalo, izhodišča za izvajanje določb 179. in 188. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ (ZUJF) (Uradni list RS, št. 40/12) v povezavi z enajstim in dvanajstim odstavkom 429. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) (Uradni list RS, št. 96/12), pa je pripravilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve v sodelovanju z Zavodom za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, smo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zaprosili za stališče.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti nam je z vidika pokojninske in invalidske zakonodaje posredovalo naslednje pojasnilo:

"Po določbi prvega odstavka 179. člena ZUJF znaša odpravnina ob odhodu v pokoj dve povprečni mesečni plači zaposlenega v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma dve zadnji mesečni plači zaposlenega, če je to zanj ugodnejše.

Ne glede na omenjeno določbo pa po tretjem odstavku 179. člena ZUJF v zvezi z dvanajstim odstavkom 429. člena ZPIZ-2 zaposlenemu v javnem sektorju ob odhodu v pokoj pripada odpravnina v višini treh povprečnih plač zaposlenega v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece oziroma tri zadnje plače zaposlenega, če je to zanj ugodnejše, če se upokoji v dveh mesecih po izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine v skladu z določbami ZPIZ-2 oziroma s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine.

Kot pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine se upoštevajo zahtevane starosti in dopolnjena zavarovalna doba, pokojninska doba oziroma pokojninska doba brez dokupa iz 27. člena ZPIZ-2. Pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine v letu 2013 so:

-za moške:

- 65 let starosti in najmanj 15 let zavarovalne dobe*
- 63 let in 6 mesecev starosti in 20 let pokojninske dobe*
- 58 let in 4 mesece starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa*

-za ženske:

- 63 let in 6 mesecev starosti in najmanj 15 let zavarovalne dobe
- 61 let in 6 mesecev starosti in 20 let pokojninske dobe
- 58 let starosti in 38 let in 4 mesece pokojninske dobe brez dokupa

Zavarovanci, ki tako uveljavijo pravico do starostne pokojnine (skupaj z znižanjem starostne meje zaradi skrbi za otroke, vstopa v obvezno zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti ali služenja obveznega vojaškega roka po 28. členu ZPIZ-2) ali do predčasne pokojnine v skladu z določbo 29. člena ZPIZ-2 (pogoji v letu 2013 so: 58 let in 4 mesece starosti in 40 let pokojninske dobe za moške oziroma 58 let starosti in 38 let in 4 mesece pokojninske dobe za ženske), so upravičeni do odpravnine v višini treh povprečnih ali svojih plač, saj pravico do pokojnine uveljavijo še pred izpolnitvijo pogojev po 27. členu, v zvezi s 138. členom ter prvim, drugim in tretjim odstavkom 398. člena ZPIZ-2

Iz navedenega tako jasno izhaja, da zakon kot edino izjemo za prejem odpravnine v višini treh plač določa primer, ko se javni uslužbenec upokoji v roku dveh mesecev po izpolnitvi pogojev za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine v skladu z ZPIZ-2. Ker v konkretnem primeru navedeni pogoji niso bili izpolnjeni, menimo, da gospe pripada odpravnina v višini dveh povprečnih mesečnih plač, kot to velja za vse ostale kategorije zavarovancev, za katere je odpravnina ob upokojitvi opredeljena v prvem odstavku 179. člena ZUJF."

S spoštovanjem,

Mojca Ramšak Pešec
generalna direktorica